Kultura v Plzeňském kraji v roce 2025

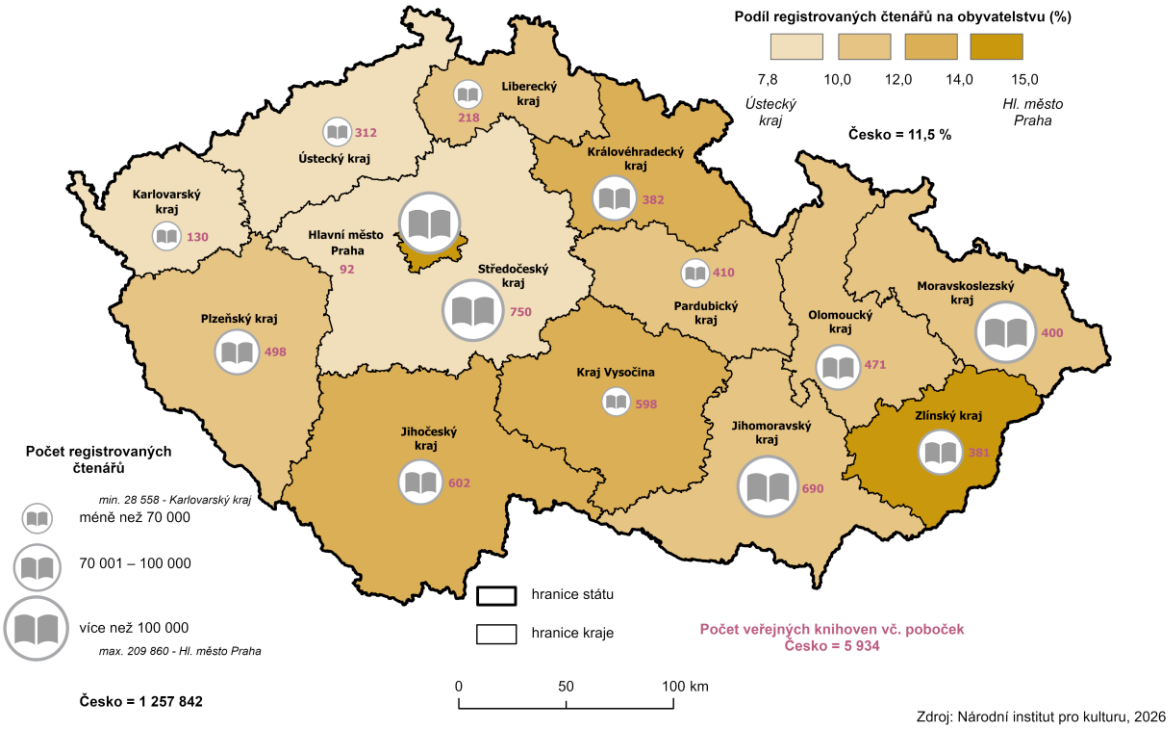
18. 11. 2026

V Plzeňském kraji klesá počet knihoven a počet jejich návštěvníků byl v roce 2025 druhý nejnižší v republice. Počet expozic a výstav v muzeích a galeriích v regionu se meziročně navýšil o více než pětinu. Oproti předchozímu roku zde přibyly památkové objekty s kulturním využitím i jejich hosté.

Veřejné knihovny

Kultura a kulturní instituce plní významnou sjednocující funkci, která prostupuje a propojuje různé oblasti lidské činnosti a společenského života. Vybavenost obcí zařízeními, která umožnují tvorbu, zprostředkování a uchovávání kulturních hodnot, tak zvyšuje kvalitu života v obcích a přispívá k osobnímu rozvoji a soudržnosti jejich obyvatel. K 31. 12. 2025 poskytovala veřejné knihovnické služby v Česku dle údajů Národního institutu pro kulturu síť 5 934 knihoven včetně poboček, což je o 67 méně než v roce 2024. Klesající trend je patrný i v Plzeňském kraji, kde bylo postupně od roku 2001 zrušeno 76 knihoven (vč. poboček). V roce 2025 sídlilo v obcích Plzeňského kraje 498 knihoven včetně jejich poboček a s tímto počtem se region zařadil na páté nejvyšší místo v rámci Česka. Nejvíce jich bylo ve Středočeském (750) a Jihomoravském kraji (690), nejméně naopak v Praze (92) a na Karlovarsku (130).

Veřejné knihovny a registrovaní čtenáři v roce 2025

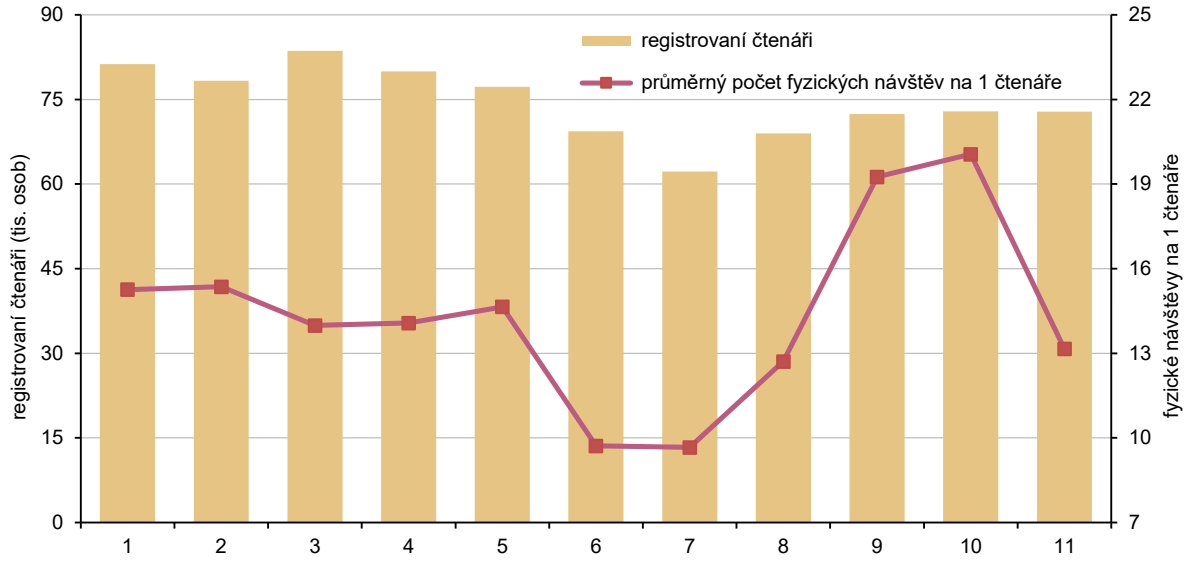
Zdroj: Národní institut pro kulturu, 2026

Veřejnými knihovnami jsou v regionech krajské vědecké knihovny zřizované kraji a dále knihovny zřizované obcemi a městy. Lokálně vyčleněnou částí knihovny je pak pobočka, která je její organizační částí a pracuje pod jejím přímým vedením. V Plzeňském kraji bylo ke konci roku 2025 takovýchto poboček 49, jejich počet se dlouhodobě příliš nemění. Knihovny v kraji (vč. poboček) disponovaly

v tomto roce téměř 4,6 miliony knihovních jednotek a bylo zde registrováno 73 tisíc čtenářů. Celkem čtenáři uskutečnili přes 1,6 milionů výpůjček (bez těch prodloužených), přičemž dlouhodobě zaznamenáváme převážně pokles.

V roce 2025 navštívilo veřejné knihovny v Plzeňském kraji 2,0 milionů hostů (včetně on-line služeb), což je 2,4% podíl všech návštěvníků v republice. Jednalo se po Karlovarském kraji o druhý nejnižší podíl mezi regiony, nejlépe na tom byla Praha, kde hosté tvořili více než třetinu v rámci celého Česka. Z celkového počtu návštěvníků jich osobně do regionálních knihoven zavítalo 958 tisíc, jejich počet se však meziročně významně snížil (o 34,5 %). On-line hostů bylo téměř 1,1 mil., což je sice více než těch fyzických, ale rozdíl nebyl nijak velký, nejnižší mezi kraji. Fyzické osoby převládaly jen na Karlovarsku. V celém Česku a ve 13 ze 14 krajů převažovali on-line hosté, nejvýrazněji v Praze. Čtenáři mohou v knihovnách také využívat počítače s připojením k internetu, jejich počet v regionu ale dlouhodobě klesá.

Graf 1 Čtenáři a jejich návštěvy ve veřejných knihovnách v Plzeňském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Tab. 1 Veřejné knihovny v Plzeňském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Veřejné knihovny[1)]	**459**	**458**	**457**	**456**	**451**	**449**
Pobočky knihoven včetně pojízdných	48	47	47	47	49	49
Knihovní jednotky (tis.)	4 602	4 617	4 618	4 599	4 591	4 567
Registrovaní čtenáři (tis. osob)	69	62	69	72	73	73
z toho ve věku do 15 let	13	11	14	15	15	16
Výpůjčky (tis.)	2 276	2 089	2 295	2 276	2 241	[3)] 1 612
Návštěvníci knihoven celkem[2)] (tis. osob)	1 532	1 587	1 915	2 391	2 485	2 009
z toho fyzické návštěvy	674	601	877	1 395	1 462	958
Studijní místa v knihovnách vč. poboček	3 203	3 304	3 277	3 326	3 322	3 388
Počítače pro uživatele s připojením k internetu	592	577	558	554	522	498
Prostředky na nákup knihovního fondu (tis. Kč)	18 451	18 392	21 467	22 220	23 559	23 579

[1)] včetně krajské vědecké knihovny

[2)] včetně návštěvníků on-line služeb - od roku 2024 podle nové metodiky monitoringu evidence

[3)] pokles počtu výpůjček je způsoben nezařazením prolongací výpůjček do jejich celkového počtu

Návštěvnost památkových objektů

V roce 2025 bylo v Plzeňském kraji možné navštívit 36 muzeí a památníků, 2 galerie a 18 poboček muzeí a galerií. V těchto objektech jsme mohli shlédnout 190 expozic a 254 výstav, celkově tak došlo k navýšení expozic a výstav v souhrnu více než o pětinu ve srovnání s rokem 2024. Expozice a výstavy v galeriích, muzeích a památnících navštívilo celkem 393 tisíc osob, což je meziročně o 1,1 % méně, ačkoli výstavní plocha těchto regionálních objektů vzrostla. Oproti předchozímu roku se mírně snížil počet evidovaných sbírkových předmětů, máme jich téměř 1,4 mil., čímž se kraj řadí na čtvrtou nejvyšší pozici v rámci celého Česka. V porovnání s ostatními regiony obsadil Plzeňský kraj páté místo v celkovém součtu muzeí, galerií a památníků, nejvíce jich bylo ve Středočeském (63) a nejméně v Karlovarském kraji (16 objektů).

Tab. 2 Muzea, galerie a památníky v Plzeňském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Muzea, galerie a památníky v provozu celkem	**33**	**33**	**33**	**34**	**37**	**38**
z toho galerie	3	3	2	2	2	2
Pobočky muzeí a galerií	17	16	16	18	19	18
Expozice	115	100	106	116	119	190
Výstavy	159	158	228	212	247	254
Výstavní plocha (m^2)	50 378	49 155	49 852	50 680	52 191	52 439
Návštěvníci expozic a výstav (tis. osob)	240	259	367	406	397	393
Evidované sbírkové předměty (tis.)	1 386	1 363	1 381	1 408	1 420	1 395

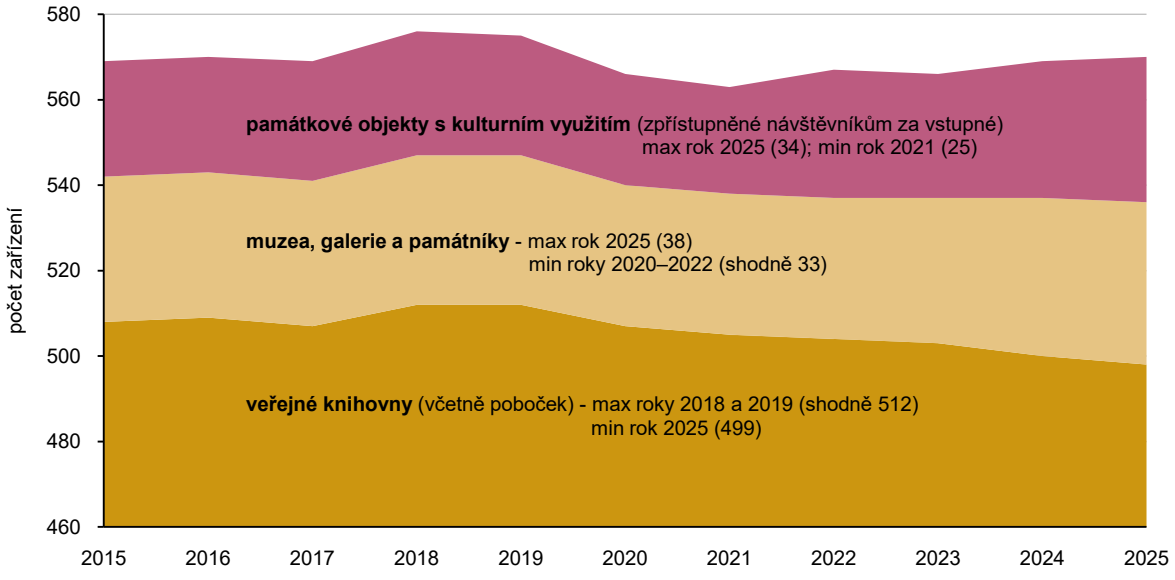
Památkových objektů s kulturním využitím, které jsou zpřístupněné návštěvníkům za vstupné, tj. hradů, zámků a ostatních památek, bylo v roce 2025 v Plzeňském regionu 34, meziročně o dva více. Celkový počet návštěvníků těchto objektů představoval hodnotu 569 tisíc. Ve srovnání s rekordním počtem evidovaným v roce 2022, kdy bylo dosaženo nejvyšší hodnoty od sledovaného roku 2000, je to nyní méně o 9,2 %, meziročně ale o 5,3 % více. Největší návštěvnost zaznamenal okres Klatovy (více než polovina) a okres Plzeň-město (téměř pětina návštěvníků kraje), naopak nejnižší byla návštěvnost památek na Rokycansku. Nejznámějšími památkovými objekty v Plzeňském kraji jsou hrady Kašperk, Rabí, Velhartice či Švihov, Klatovské katakomby, zámky Zbiroh, Kozel, Manětín a Nebílovy, Jízdárna Tachov-Světce, případně kláštery Plasy, Kladruby nebo Chotěšov. Zcela nejnavštěvovanějším objektem kraje byla v roce 2025 plzeňská katedrála sv. Bartoloměje s více než 62,5 tis. hostů. Na území regionu se také pořádá mnoho kulturních akcí, např. výstav, koncertů, prohlídek anebo vystoupení, jejichž počet má proměnlivý charakter, celkový součet účastníků kulturních akcí meziročně mírně vzrostl (o 3,1 %).

Tab. 3 Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné v Plzeňském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné	**26**	**25**	**30**	**29**	**32**	**34**
Prohlídkové trasy	59	60	78	69	77	79
Návštěvníci památkových objektů (tis. osob)	427	437	626	526	540	569
Průměrný počet návštěvníků na 1 památkový objekt (tis. osob)	16,4	17,5	20,9	18,1	16,9	16,7
Inventární jednotky mobiliárního fondu	43 221	45 173	47 990	49 207	44 884	50 832
Počet svazků knihovního fondu sbírkové povahy	64 988	65 000	65 046	79 472	48 647	79 493
Kulturní akce celkem	440	740	499	533	541	407
samostatné výstavy	41	36	53	61	55	61
samostatné koncerty	63	56	83	75	98	66
dramatická vystoupení	52	62	64	68	65	64
kulturní akce při prohlídkách, noční prohlídky	150	365	193	251	243	141
akce tradiční lidové kultury	31	20	39	24	30	33
Návštěvníci kulturních akcí (tis. osob)	215	329	257	283	250	258

Graf 2 Kulturní zařízení v Plzeňském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Kontakt:
Mgr. Tereza Mildorfová
Krajská správa ČSÚ v Plzni
T: 377 612 108
M: 737 280 476
E: tereza.mildorfova@csu.gov.cz